

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/171/2021
Identifikačné číslo spisu:	5116201297
Dátum vydania rozhodnutia:	22.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5116201297.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Ochodnica, Ochodnica 237, IČO: 35 654 198, zastúpenej advokátskou kanceláriou STEHURA & partners, v.o.s., Čadca, Fraňa Kráľa 2080, IČO: 47 246 863, proti žalovanej Slovenskej republike - LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Banská Bystrica, Námestie SNP 8, IČO: 36 038 351, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JAKUBČO, spol. s r. o., Banská Bystrica, Horné záhrady 2, IČO: 50 570 897, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7C/19/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 17. septembra 2020 sp. zn. 9Co/58/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 18. novembra 2019 č. k. 7C/19/2016 - 256 vo výroku I. žalobu zamietol. Vo výroku II. priznal žalovanej proti žalobkyňi náhradu trov konania v celom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), § 854 a § 864 Občianskeho zákonníka, § 70 zákona č. 162/1995 Z. z. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa je právnickou osobou, ktorá má správnu spôsobilosť a teda aj spôsobilosť byť stranou konania. Súd prvej inštancie zároveň dospel k záveru, že vo veci je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že CKN parcela XXXX/X, lesný pozemok o výmere XXXXXm² zapísaná na LV č. XXX, k. ú. E., vlastnícky vedená na žalovaného, je identická s pôvodnou pozemnoknižnou parcelou č. XXXX evidovanou v PK vložke č. 1 pod r.č. XX ako Les na Č.. Vzhľadom k tomu ako a čím žalobca skutkovo odôvodňoval svoju žalobu pre právne posúdenie veci bolo potrebné vychádzať z uhorského obyčajového práva, ktoré platilo na území dnešnej Slovenskej republiky (bez ohľadu na daný politický režim) až do roku 1950 a to s poukazom na zákonné prechodné a záverečné ustanovenia jednotlivých právnych predpisov spočívajúce v tzv. nepravnej retroaktivite. Potreba zachádzať až do dôb historických je opodstatnená tým, že žalobca nadobudnutie

vlastníckeho práva pôvodnej PK parcely č. XXXX odvodzoval od „Priateľského pokonania“ z roku 1882. Od vzniku Československého štátu v roku 1918 platilo v Československu do konca roku 1950 skoršie občianske právo, prevzaté tzv. recepčným zákonom č. 11/1918 Zb. o zriadení samostatného štátu československého v čl. 2, podľa ktorého „veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení zůstávají prozatím v platnosti“, čo znamená, že v tzv. českých zemiach platil rakúsky Všeobecný občiansky zákonník z roku 1811 a na Slovensku uhorské obyčajové právo, ktoré bolo publikované v „Nástině súkromného práva platného na Slovensku a Podkarpatskej Rusi“ (ďalej len „Nástin súkromného práva /ako platné súkromné právo na Slovensku a Podkarpatskej Rusi“). V rámci hraníc pôsobnosti právnych pravidiel v zmysle Nástinu súkromného práva /III. vydanie pôvodného diela október 1998/ občianske právo platí na území Československej republiky, kde máme dvojú právnu oblasť. Na Slovensku a Podkarpatskej Rusi platí býv. právo uhorské, ale v ostatných častiach Československej republiky mimo Slovenska a Podkarpatskej Rusi platí bývalé právo rakúske, najmä obecný občiansky zákonník a vecné pomery sa posudzujú u nehnuteľností podľa práva štátu, kde vec leží /lex rei sitae/. Súd uviedol, že v čase uzatvorenia Priateľského pokonania nebol na území SR kodifikovaný občiansky zákonník, súkromné uhorské právo pozostávalo z roztrúsených starých a nových pravidiel, vyplňaných obyčajovým právom, rozhodnutiami súdov, doplnené zákonmi a to aj po vzniku Československa. Obyčajové právo je tiež súbor právnych noriem, ktoré síce kodifikované nie je, ale stanovuje presné podmienky správania sa subjektov práva. Na základe stanovených podmienok potom subjekty nadobúdajú práva a povinnosti. Súd poukázal na krátky exkurz obyčajového práva platného v rozhodnom období, založený na diele Š.. L. „Základy všeobecného súkromného práva“. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že pôvodným vlastníkom predmetnej PK parcely č. XXXX Les na Č., patriacej k F. bol rod I.. Posledný zápis v Pk vložil pod B č. 14 z roku 1907 je vedený na L. I. v celosti. Z obsahu Priateľského pokonania z roku 1882, od ktorého žalobca odvodzoval nadobudnutie vlastníckeho práva, je zrejmé, že ním boli riešené sporné otázky medzi Budatínskym panstvom (ako bývalým gruntovým panstvom) a bývalými urbárnikmi ohľadom vydelenia majetku bývalého gruntového panstva bývalým urbárnikom a z toho vyplývajúcu spornosť vlastníckeho práva. Tento spor vznikol zrejme v dôsledku prijatia zákonných úprav uskutočnených od roku 1848. Z hľadiska historických súvislostí súd považoval za potrebné poukázať na to, že v minulosti sa šľachtická pôda rozdeľovala na dva druhy, a to na pôdu pánsku (dominikál), ktorú obhospodaroval vo svojej rži sám zemepán /šľachtic a na pôdu urbársku (rustikál), ktorá síce patrila zemepánovi, ale bola prenechaná do užívania poddaným označovaným ako urbárnici, pretože povinnosti poddaných voči zemepánovi boli upravené v Urbári. Staré uhorské právo bolo právom stavovským: zeman (šľachtic), mešťan a poddaný podliehali rôznym právnym poriadkom. Základnými ustaňovizňami zemianskeho (šľachtického práva) boli údelná sústava a dedovizeňstvo. Poddaný podliehal právnej vrchnosti šľachtica - zemepána; nemal vlastnej pôdy, ale obrábal a užívať mohol pozemok, daný mu zemepánom k dispozícii za dávky, ktoré musel poskytovať zemepánovi (poddanská robota, desiatok atď.) Pomer medzi zemepánom a osobami podliehajúcimi jeho panskej vrchnosti (urbárnikmi) sa nazýva urbárstvom. Obrat v uhorskom súkromnom práve nastal v roku 1848. Zákonodárstvo z roku 1948 vyriešením právnej rovnosti učinilo koniec sústave stavovských práv; zrušilo údelnú sústavu, dedovizeňstvo a urbársky pomer, pričom potom ako cisár František Jozef I vydal 2. marca 1853 tzv. Urbársky patent, ktorým bol úplne zrušený dovtedajší urbársky pomer voči zemepánovi, sa niekdajší urbárnici stali aj právnymi vlastníkmi poddanskej pôdy. Urbárnici sa stali vlastníkmi nimi obrábaných pozemkov a za zrušené urbárne dávky štát (krajina) dal odškodné zemepánom. Súd uviedol, že vyššie predmetným Priateľským pokonaním bol riešený spor medzi bývalým gruntovým panstvom - Budatínskym panstvom a bývalými urbárnikmi, ohľadom rozsahu bývalého urbáru a vlastníctva bývalých urbárskych pozemkov, v ktorom si účastníci pokonania (urovnania) ustálili v ods. I. rozsah urbárskej državy a bývalé gruntové panstvo sa zrieklo akýchkoľvek nárokov na náhradu proti krajinskej pokladnici. V ods. II riešili oddelenie pasienku na základe prevedeného katastrálneho trigonometrického pomeru, ktoré vymedzili rozsahom v tom čase uvádzaných výmer, kde sa bývalé gruntové panstvo na výdel spoločných pastvín zrieklo s ohľadom na ods. III a do výlučnej vlastníctvi bývalých urbárnikov (t.j. vlastníctva) vypustilo a ponechalo v uvedenej výmere a pre miestneho farára zjednu celú a miestneho organistu pol sessiu prerátajúc teda spolu tam uvedenú výmeru pasienku na každý jeden urbársky grunt alebo sedenie v tam uvedenej výmere. V ods. III riešili otázky výdelu horského úžitku, kde konštatovali že bývalí urbárnici svoje hory už od dávna vydelené majú a to hora jedľová Serkov s uvedením výmery, buková hora Pálenice s uvedením výmery,

chotárny horský úžitok zostane aj ďalej v dovtedajšom užívanom stave a bývalý urbárnici od nárokov na ďalší výdel hôr tým úplne odstúpili a to z toho dôvodu, že bývalé gruntovné panstvo im odstúpilo pasienky uvedené v ods. II, čím im preukázalo veľké dobrodzenie a jedine na kompetenciu miestneho farára a organistu vo výmere jeden a pol sessie bývalé gruntovné panstvo vydeleno vedľa Č. potoka alebo Č. nazvanú jedľovú mladú horu jeden a dvadsať juter tristo dvadsaťšesť štvorcov obnášajúcu, s tým pomerovaním (postrážením) že bývalí urbárnici následkom tu otázneho výdelu od zaopatrenia dreva pre miestneho farára a organistu oslobodení budú, dovezenie, rezanie a rúbanie dreva pre miestneho farára sa aj naďalej ako doteraz zaväzujú. V ods. IV. si navzájom osvedčili, že právne otázky na základe tohto dojednania prestávajú a v čl. V bývalé gruntovné panstvo osvedčilo, že od nárokov na remanenciálne pozemnosti, ako aj okupacionálne otázky celkom odstupuje, následkom čoho remanenciálne pozemnosti do výlučnej a úplnej vlastníosti patričných majiteľov prechádzajú. Z relevantnej časti právnej úpravy, v rozhodnom období vyplýva, že pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sa v danom čase vyžadoval vklad vlastníckeho práva do pozemkovej knihy, ktorý mal konštitutívny účinok. Nehnuteľnosť PK parcela 3405 Les na Č. v pozemkovej knihe na základe Priateľského pokonania nikdy nebola zapísaná ako vlastníctvo žalobcu, resp. Rímskokatolíckej cirkvi, od ktorej žalobca odvodzuje svoju právnu subjektivitu, ktorá v tom čase bola verejnou korporáciou, ktorá mala subjektivitu pre sféru súkromného práva a ani na akúkoľvek cirkevnú inštitúciu, alebo jej organizačnú jednotku. Predmetná parcela nebola nikdy zapísaná ani ako vlastníctvo fyzických osôb miestneho farára a organistu. Predmetná parcela podľa pozemnoknižných zápisov v Pk vložke č. 1 patrila k Panstvu Budatín, jej vlastníctvo bolo vedené na príslušníkov rodu I.. Posledný zápis v Pk vložke 1 pod č. 14 z roku 1907 je vedený na L. I. v celosti, ďalšie zápisy v pozemkovej knihe ohľadom vlastníctva k uvedenej parcele v PK vložke nie sú vedené. Žalobca, resp. akýkoľvek jeho právny predchodca odvodzujúci subjektivitu od katolíckej cirkvi (prípadne jednotlivé menšie organizačné jednotky katolíckej cirkvi, cirkevné obce, rehole, kongregácie, diecézy a pod., ktoré mali v tom čase súkromnoprávnu subjektivitu, ak im subjektivita prislúchala podľa kanonického práva) nebol pozemnoknižným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Príslušníci rodu I. neboli právnymi predchodcami žalobcu, tak ako to tvrdil žalobca. Súd ďalej skúmal či žalobca, resp. cirkev od ktorej odvodzuje svoju právnu subjektivitu, nadobudol vlastnícke právo vydržaním mimo pozemkovej knihy. Podľa obyčajového práva platného na Slovensku do 31. decembra 1950 nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti bez zapísania do pozemkovej knihy ten, kto nehnuteľnosť pod dobu 32 rokov mal ako svoju v pokojnej držbe. Nehnuteľnosť musel užívať vo svojom mene a nie v mene iného, prípadne ako požívateľ alebo užívateľ. Vlastnícke právo nemohol vydržať, kto nebol dobromyseľný, kto už na začiatku držby vedel o tom, že nehnuteľnosť nadobudol bezprávne, prípadne vedel, že nehnuteľnosť patrí inému. Podobné podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určoval aj Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. (§ 115 a § 116 ods. 1 v spojení s § 145); vlastníctvo mohol nadobudnúť ten, kto nehnuteľnosť oprávnené držal po dobu 10 rokov, pričom za oprávneného držiteľa sa považoval ten, kto bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí. Medzi požiadavkou dobromyseľnosti v oboch uvedených právnych úpravách bol rozdiel v tom, že obyčajové právo vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení držby, kým podľa Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. bola potrebná počas celého priebehu vydržacej doby; pri oboch platila zásada, že kto nadobudol oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, mohol si započítať vydržaciú dobu svojho predchodcu. Za držiteľa sa považuje osoba, ktorá fakticky ovláda vec. Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci, pri ktorom je daná vôľa nakladať s vecou ako so svojou. Dobrá viera, ktorá je podkladom tejto vôle, vyjadruje vnútorný (psychický) stav držiteľa, ktorý sám o sebe nemôže byť predmetom dokazovania. Toto vnútorné presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne a že si neprisvojuje cudziu vec, sa však navonok prejavuje jeho konkrétnym správaním, a to už môže byť predmetom dokazovania a posudzovania. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, treba vždy hodnotiť objektívne a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) samého účastníka, a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec (právo) patrí. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj k okolnostiam, za ktorých vôbec mohlo vlastnícke právo vzniknúť, teda aj k právnomu dôvodu (titulu) vzniku vlastníctva. Dobrá viera zaniká v okamžiku, kedy sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec právom patrí. Na tom nič nemení skutočnosť, že držiteľ bol aj naďalej (subjektívne) v dobrej viere. Súd uviedol, že z obsahu Priateľského pokonania

vyplýva, že ním boli riešené sporné otázky medzi Budatínskym panstvom (ako bývalým gruntovým panstvom) a bývalými urbárnikmi ohľadom vydelenia majetku bývalého gruntového panstva bývalým urbárnikom a z toho vyplývajúcu spornosť vlastníckeho práva, teda spornosť medzi Budatínskym panstvom a bývalými urbárnikmi. Sporné otázky ohľadom vlastníctva pozemkov tak pasienkov ako aj hôr, vyplývajúcich z bývalého urbárskeho pomeru si účastníci pokonania vysporiadali. V ods. II týkajúceho sa spoločných pastvín, jednoznačne uvádzajú, že v tam uvedenej výmere sú vypustené a ponechané vo vlastníosti bývalých urbárnikov a v uvedenej výmere pre miestneho farára a organistu, teda jednoznačne ustávajú vlastnícke vzťahy. Z ods. III vyplýva, že bývalí urbárnici, keďže svoje hory už od dávna vydelené majú od nárokov na ďalší výdel hôr úplne odstúpili, teda bývalí urbárnici neuplatňovali si vlastnícke právo k iným horským pozemkom ako tým, ktoré už vlastnili. V ďalšej časti uvedeného ods. III už účastníci pokonania neriešia sporné vlastníctvo ale bývalé gruntové panstvo vydeľuje na kompetenciu miestneho farára a organistu tam vymedzenú časť hory Č., s tým že bývalí urbárnici boli oslobodení od zaopatrenia dreva pre miestneho farára a organistu (zrejme povinnosť, ktorá vznikla z pôvodného poddanského vzťahu) avšak zaviazali sa aj naďalej na dovezenie, rezanie a rúbanie dreva pre miestneho farára aj organistu. Účastníci pokonania teda rozlišovali pojmy „vydelenie, ponechanie do vlastníosti“ - vlastníctva a pojem „vydelenie na kompetenciu“. Už len z tohto rozlíšenia je zrejmé, že účastníci pokonania im neprikladali rovnaký význam. Pojem kompetencia nie je synonymom k pojmu vlastníctvo, význam tohto pojmu má viacero podôb, vo všeobecnosti znamená pôsobnosť, pole pôsobenia, oblasť, v ktorej určitá osoba alebo inštitúcia vykonáva svoju činnosť, teda má činnostný charakter. Z obsahu tejto časti Priateľského pokonania, nemožno vyvodiť, že jeho predmetom bolo riešenie vlastníckeho práva k uvedenej časti hory v prospech miestneho farára a organistu, ale že uvedená časť hory sa vydeľuje do pôsobnosti miestneho farára a organistu, teda vykonávať tam činnosť, užívať, brať úžitky a pod. Vo svojej podstate sa súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že úžitky z tejto hory mali slúžiť na personálne zaopatrenie miestneho farára a organistu, čo vyplýva aj z toho že bývalí urbárnici sa zaviazali aj naďalej na dovezenie, rezanie a rúbanie dreva pre miestneho farára aj organistu. Pokiaľ v Priateľskom pokonaní čl. V. je uvedené, že bývalé gruntové panstvo osvedčilo, že od nárokov na remanenciálne pozemnosti, ako aj okupacionálne otázky celkom odstupuje, následkom čoho remanenciálne pozemnosti do výlučnej a úplnej vlastníosti patričných majiteľov prechádzajú, z uvedeného nevyplýva, že by majiteľom (vlastníkom) uvedených pozemností boli miestny farár a organista, prípadne cirkev, resp. akékoľvek jej organizačné zložky (ktoré mali v tom čase súkromnoprávnu subjektivitu, ak im subjektivita prislúchala podľa kanonického práva), týmito boli bývalí urbárnici. Tým boli sporné otázky medzi účastníkmi pokonania ohľadom vlastníctva pozemkov tak pasienkov ako aj hôr, vyplývajúcich z bývalého urbárskeho pomeru vysporiadané. Súd ďalej uviedol, že z Priateľského pokonania nemožno identifikovať akýkoľvek právny úkon medzi vlastníkom Budatínského panstva a miestnym farárom a organistom a už vôbec nie Rímskokatolíckou cirkvou, prípadne akoukoľvek jej organizačnou jednotkou, ktorý by mohol predstavovať nadobúdaci titul, na prevod vlastníckeho práva, na základe ktorého by uvedené osoby mohli byť oprávnené v presvedčení, že predmetnú horu užívajú ako svoju vlastnú. Je zrejmé, že nemohlo ísť o kúpnu zmluvu, zámennú zmluvu, ale ani darovaciu zmluvu, vydelenie na kompetenciu nemožno stotožniť s darovaním. Interná komunikácia z roku 1940 medzi farským úradom v E. a Biskupským úradom v A. svedčí len o tom, že predmetná hora bola užívaná na základe Priateľského pokonania ochodníckym farárom a organistom. Ani z plánu lesa z 20. apríla 1933, ktorý nie je žiadnou verejnou listinou, nie je preukázané v ňom uvádzané tvrdenie, že lesný majetok rímskokatolíckej fary a školy v E. je celý na rímsko katolícku faru a školu pozemnoknižne zapísaný nezodpovedá skutočnosti, nasvedčuje to len opäť tomu, že bol uvedenými inštitúciami spravovaný. Výsluchy svedkov, ktorí mali len sprostredkované informácie od svojich právnych predchodcov a ktorí taktiež vychádzali z dobového dokumentu Priateľského pokonania taktiež nepreukazujú nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu, príp. akéhokoľvek jeho právneho predchodcu, pričom svedok S. zároveň uviedol, že zastupuje farnosť a svedok X. uviedol, že združenie, ktorého je členom prakticky prevzalo aj užívacie právo tejto hory, to znamená výsadbu, ochrannú ťažbu, teda od roku 1999, kedy bola podpísaná zmluva o združení, od tohto obdobia úžitok z tejto hory brali drobnovlastníci s tým, že vyplácali faru v peniazoch a v súčasnosti je taký istý stav, čím mal súd zároveň pochybnosť o tom, či uvedení svedkovia nemajú priamy záujem na určení vlastníckeho práva žalobcu. Ich tvrdenie, že vždy sa to užívalo ako farská hora ešte nepreukazuje, že pokiaľ sa aj používal pojem farská hora, bol jej vlastníkom žalobca, resp. cirkev od ktorej odvodzuje svoju právnú

subjektivitu. Žalobcovi, resp. cirkvi od ktorej žalobca odvíja svoju právnu subjektivitu, od roku 1882 nič nebránilo v tom, aby pokiaľ sa cítil byť vlastníkom predmetnej hory si svoje vlastníctvo dal zapísať do PK, nepodnikol žiadne kroky na ochranu svojho domnelého vlastníctva. Z listinných dôkazných prostriedkov predložených žalovaným ako aj z PK vl. 1 vyplýva, že ešte v roku 1932 (kedy bola predmetná hora vypustená zo záboru), ako aj v roku 1958 (kedy bola vydaná pridelová listina pre Čsl. štát) príslušné štátne orgány konali ako s vlastníkom s L. I., ktorý sa ako vlastník správal, svedčí o tom list adresovaný L. I. doručeným na Okresný súd v Čadci 30. mája 1932 (č. l. 211 spisu). Vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu z objektívneho hľadiska si miestny farár a organista, prípadne cirkev museli byť vedomí, že predmetnú horu môžu užívať, brať z nej úžitky, pôsobiť v nej, ale nie ako vlastníci, ale len ako používatelia a užívatelia, čím nebola splnená podmienka obyčajového práva pre vydržanie vlastníctva mimo pozemkovej knihy a to držať vec ako svoju vlastnú (nevyrzuje árendátor, užívateľ, atď.), teda ich držbu nemožno považovať za dobromyseľnú a oprávnenú a to už od začiatku výkonu držby. Súd poukázal, že žalovaný namietal aktívnu legitimáciu žalobcu, argumentáciou s odkazom na odbornú literatúru ohľadom právnej subjektivity farnosti a zároveň namietal, že z vydelenia hory na kompetenciu farára a organistu nie je možné dovodzovať vlastnícke právo žalobcu, ktorý je osobou odlišnou od „miestneho farára a organistu“. Žalobca nemôže ani hypoteticky tvrdiť, že je právnym nástupcom po fyzických osobách označených v dobovom dokumente ako farár a organista. Súd uviedol, že žalobca, napriek tomu, že mu súd poskytol na jeho žiadosť lehotu za účelom zaujatia stanoviska k námietkam žalovaného a jeho argumentácii v súvislosti s aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu a právnemu nástupníctvu, k argumentácii žalovaného nezaujal žiadne stanovisko. Žalobca nepreukázal, že farnosť E. bola počas platnosti uhorského obyčajového práva cirkevnou právnickou osobou, teda že mala subjektivitu podľa v tom čase platného kanonického práva. Ním predložené potvrdenie o roku zriadenia farnosti 1798 (č. l. 222 spisu) túto skutočnosť nepreukazuje, z uvedeného vyplýva len to, že farnosť bola v uvedenom roku založená. Žalobca taktiež nepreukázal, aké bolo v rozhodnom období právne postavenie vtedajšieho farára a organistu vo vtedajšej hierarchii cirkvi. Podľa súčasnej úpravy CIC 1983 kanón 519 farár je vlastný pastier farnosti, ktorá mu je zverená, podľa kanónu 520 - § 1. Právnická osoba nemá byť farárom, podľa kanónu 532 farár zastupuje farnosť vo všetkých právnych záležitostiach podľa normy práva. Zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností v § 4 priznáva právnu subjektivitu všetkým cirkvám a náboženským spoločnostiam registrovaným štátom. Uvedeným subjektom ponecháva právo spravovať svoje záležitosti, najmä rozhodovať o organizačnej štruktúre, ustanovovať svoje orgány a svojich duchovných, riadiť sa svojimi vnútornými predpismi, zriaďovať rehole a iné inštitúcie nezávislé od štátnych orgánov a na plnenie svojho poslania vykonávať činnosti fakultatívne uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 uvedeného zákona. Súd poukázal aj na Základnú zmluvu medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou zo dňa 24. novembra 2000 (publikovanú v Zbierke zákonov v čiaske 136/2001 a to na tú časť, z ktorej okrem iného vyplýva, že SR uznala právo cirkvi na vykonávanie jej kompetencií podľa kanonického práva a na spravovanie jej vnútorných vecí. V čl. 1 ods. 2) Zmluvné strany vzájomne uznávajú právnu subjektivitu druhej strany, ako aj všetkých právnických osôb a fyzických osôb, ktoré ju majú podľa právneho poriadku Slovenskej republiky alebo podľa kanonického práva, čl. 3 ods. 1) Katolícka cirkev má výlučné právo stanovovať a meniť svoj právny poriadok, zriaďovať, meniť a rušiť vlastné cirkevné štruktúry, najmä provincie, arcidiecézy, diecézy, eparchie, exarcháty a apoštolské administratúry, ods. (4) Katolícka cirkev má právo zriaďovať právnické osoby. Slovenská republika garantuje ochranu ich majetku a slobodu ich pôsobenia. Činnosť týchto právnických osôb musí byť v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Kódex kanonického práva CIC, ktorý promulgoval svojou autoritou pápež sv. Ján Pavol II. 25. januára 1983, nahradil Kódex kanonického práva z 27. mája 1917, ktorý promulgoval pápež Benedikt XV. prvý Kódex kanonického práva známy tiež ako Kódex 1917. Súd mal za to, že nebolo jeho povinnosťou skúmať rozsiahly kodifikačný proces v kanonickom práve pred prijatím prvého Kodexu kanonického práva z roku 1917, ktoré bolo v 19. storočí značne roztrieštené a neusporiadané a neskôr Kodexu Kanonického práva z roku 1983. CIC z roku 1983, v ktorom je usporiadané platné právo, v kanóne 515 ods. 3 založil právnu subjektivitu všetkých farností. Výklad toho, čím bola farnosť pred týmto rokom vyplýva z odbornej literatúry predloženej žalovaným. Súd ďalej uviedol, že na to, aby sa niekto stal stranou konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide - stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom), alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v

spore úspešný, závisí od toho, či on aj žalovaný sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), v skutočnosti objektívne nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Súd uviedol, že oprávneným z hmotnoprávneho vzťahu vyplývajúceho z Priateľského pokonania z roku 1882 žalobca nemohol byť, pretože nemal právnu subjektivitu. Rímskokatolícka cirkev, od ktorej odvíja svoju subjektivitu žalobca, ktorá ju mala od nepamäti (podľa diela Š. D.J. Základy všeobecného súkromného práva str. 58), ani jej organizačné zložky s právnou subjektivitou, však účastníkom Priateľského pokonania nebola. Oprávnenými, napriek tomu že taktiež neboli účastníkmi Priateľského pokonania, z hmotnoprávneho vzťahu založeného Priateľským pokonaním boli miestny farár a organista. Miestny farár a organista, ktorým právna subjektivita vznikla narodením, preto ani teoreticky nemohli byť právnickými osobami Rímskokatolíckej cirkvi, a teda nemohli byť nositeľmi ani majetkových práv cirkvi. Aké bolo právne postavenie miestneho farára a organistu, aké boli ich oprávnenia vo vtedajšej hierarchii cirkvi súd nemal za preukázané, súd nemal za preukázané, že uvedené osoby sú právnymi predchodcami Rímskokatolíckej cirkvi. Súd na záver poukázal na skutočnosť, že žalobca tvrdil, že bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a túto užíval dobromyseľne až do roku 1977, keď ju štát prevzal bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Súd uviedol, že nápravu krívd, ktoré vznikli predchádzajúcim právnym režimom a socializáciou vo vzťahu k cirkvi priniesol principiálne zákon č. 282/1993 Z. z. a neskôr zákon č. 161/2005 Z. z., ktoré stanovovali presné podmienky a postup. Vo všeobecnosti princíp reštitúcie zákonodarca zakotvil v každom reštitučnom zákone v základných pojmoch a spojeniach, predovšetkým ide o pojmové spojenie „odňatie vlastníckeho práva k veci“ a „vydanie takto odňatej veci“. Teda vec zabraná štátom, poštátnená, znárodnená, sa postupom podľa platných reštitučných zákonov vydáva pôvodnému vlastníkovi, resp. jeho právnym nástupcom. Vydať vec má povinnosť ten, kto ju neprávom drží. V reštitučných dohodách o vydaní veci ako aj v rozhodnutiach súdov nejde o prevod majetku, ale o vydanie veci, čiže „tiché“ vrátenie toho, čo bolo odňaté v rozpore s demokratickými princípmi a medzinárodnými záväzkami. Významné miesto v právnych úpravách reštitúcií majú základné pojmy ako oprávnená osoba, povinná osoba. Oprávnenou osobou v kontexte reštitučného zákona je fyzická alebo právnická osoba, ktorej vlastníctvo k veci bolo odňaté v rozhodnom období a spôsobom definovanom v zákone. Povinnou osobou je právnická a výnimočne aj fyzická osoba, v ktorej vlastníctve sa žiadaná vec nachádza a ktorá je povinná túto vydať. V § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. je uvedené, že právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam môže uplatniť oprávnená osoba písomnou výzvou voči povinnej osobe do 30. apríla 2006, ak v tejto lehote preukáže skutočnosť podľa § 3. Neuplatnením práva v tejto lehote právo zaniká. Podľa ods. 3 ak povinná osoba nevyhoví písomnej výzve podľa odseku 2 alebo ak jej sídlo nie je známe, môže oprávnená osoba uplatniť svoje nároky na súde v lehote 12 mesiacov od doručenia písomnej výzvy, inak právo zaniká. Súd mal za to, že pokiaľ žalobca tvrdil, že nadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti a tvrdil, že ju štát prevzal bez akéhokoľvek dôvodu mohol si uplatniť reštitučný nárok postupom podľa zákona č. 161/2005 Z. z. a v lehotách stanovených zákonom. V takomto prípade by sa skúmalo či sú splnené podmienky reštitučného zákona na vydanie nehnuteľnosti. Žalobca si svoj domnelý nárok v stanovenej lehote voči povinnému subjektu ani na súde neuplatnil. Žiadosť o prinavrátenie nehnuteľnosti adresovaná na Slovenský pozemkový fond (č. 1. 5) je datovaná 18. novembra 2009, teda po uplynutí prekluzívnej lehoty. Ústavný súd Slovenskej republiky naposledy zaujal stanovisko k otázke konkurencie reštitučnej a vlastníckej žaloby v roku 2013 (uznesenie III. ÚS 177/2013 z 24. apríla 2013). Z tohto rozhodnutia vyplýva, že po uplynutí reštitučných lehôt už nie je možné uplatniť si všeobecnou vlastníckou žalobou určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Reštitučné predpisy majú povahu lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý predstavuje lex generalis. Z povahy reštitučných zákonov ako predpisov špeciálnych vyplýva, že nároky nimi upravené nie je možné riešiť inak než podľa ich ustanovení v zmysle všeobecnej zásady o zákone všeobecnom a osobitnom (lex specialis derogat legi generali). Ak stanoví reštitučný predpis určité podmienky pre uplatnenie reštitučného nároku, nie je možné ten istý nárok uplatňovať podľa iného predpisu (podľa Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by i naďalej bolo možné sa domáhať vydania veci (vypratania nehnuteľnosti) podľa § 126 OZ, ktoré bolo možné uplatniť si podľa reštitučného predpisu, prípadne požadovať určenie vlastníctva k tejto veci, bola by hromadne narušená

právna istota osôb, ktoré až potom, čo bolo zrejmé, že k vydaniu nehnuteľnosti podľa reštitučného predpisu už nedôjde, na základe riadnych právnych skutočností túto nehnuteľnosť získali od povinnej osoby (od štátu alebo jeho právnych nástupcov), ako aj právna istota budúcich nadobúdateľov tohto majetku. Vzhľadom k rozsahu socializácie majetku v rokoch 1948 - 1989 by išlo už o neistotu v značnom rozsahu a takýto stav by bol v rozpore s požiadavkou právneho štátu. Súd uzavrel, že napriek rozdielnosti názorov na vzťah reštitučnej a vlastníckej žaloby, v danej veci však bolo relevantné, že žalobca nebol pôvodným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, resp. jeho právnym nástupcom, v rozhodnom období predmetnú nehnuteľnosť nevydržal, preto súd nepovažoval za potrebné skúmať či boli dané dôvody reštitučného nároku v zmysle zák. č. 161/2005 Z. z. pre jeho uplatnenie žalobcom, ktoré by prípadne mohli byť dané len v prípade, že by bol žalobca oprávnenou osobou a bez ohľadu na to, že aj v prípade danosti reštitučného nároku už zákonné prekluzívne lehoty na jeho uplatnenie uplynuli. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. septembra 2020 sp. zn. 9Co/58/2020 vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Vo výroku II. priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s podrobným odôvodnením napadnutého rozhodnutia, skonštatoval správnosť jeho dôvodov pokiaľ ide o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, ktoré nepovažoval za potrebné opakovať, keď ani zo strany strán sporu neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevysporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd uviedol, že z dôvodov je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd vychádzal, na ktoré okolnosti prihliadal, na ktoré nie, i to, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, a preto ani odvolaciemu súdu neprislúchalo vyhodnotiť vykonané dokazovanie iným spôsobom, než ako ho podrobne vyhodnotil súd prvej inštancie v dôvodoch najmä pod bodmi 49., 50., 59. a 60. dôvodov rozsudku. Odvolací súd dodal, že pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukázala na to, že súd nehodnotil vlastnícke právo žalovanej a neskúmal spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva z jej strany, táto skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu nebola pre posúdenie nároku žalobkyne relevantnou. V tomto konaní to bola žalobkyňa, ktorá sa domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a preto bolo výlučne na nej, aby preukázala existenciu takéhoto práva. Ak totiž žalobkyňa nepreukázala vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, nemôže mať ani naliehavý právny záujem na prípadnom určení neexistencie vlastníckeho práva zo strany žalovanej, a preto ani na túto okolnosť odvolací súd pri rozhodovaní nemohol prihliadnuť. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Dovolateľka namietala, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). V tejto súvislosti v podanom dovolaní namietala, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú nedostatočne odôvodnené. Rozsudky súdov nižšej inštancie neobsahujú presvedčivé, jasné a výstižné odôvodnenie, keď nie je vysvetlené ako súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia. Namietala, že odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s odvolacími argumentmi. Uviedla, že v odvolaní poukázala na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zároveň poukázala na to, že rozsudok súdu prvej inštancie je nesprávny, keď nevzal do úvahy všetky predložené dôkazy, vec nesprávne právne posúdil a rozsudok nedostatočne odôvodnil. Rozsudok odvolacieho súdu považovala za trpiaci prílišným formalizmom. Dovolateľka navrhovala, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení považovala dovolanie žalobkyne za neprípustné a navrhovala, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§

35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Dovolateľka namietala, že procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k zásahu do jej práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Žalobkyňa v súvislosti s vadou § 420 písm. f) CSP vytýkala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

13. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/účastníka mimosporového konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu/ účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu/ účastníka konania. Porušením uvedeného práva strany sporu/ účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu/ účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami (viď body 5., 6. a 7. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolaním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo žalobu žalobkyne o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietol.

15.1. Dovolací súd navyše pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv dovolateľky nezistil také nedostatky v postupe súdov nižšej inštancie, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné.

15.2. Skutočnosť, že dovolateľka sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15.3. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní

a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

16. Pokiaľ dovolateľka mienila v súvislosti s vadou podľa § 420 písm. f) CSP namietat' aj neúplne a nesprávne zistenie skutkového stavu súdmi nižšej inštancie, ako aj, že súdy nevykonali všetky navrhnuté dôkazy, najvyšší súd uvádza, že paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj judikáty R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

18. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.